

โรงเรือนสำหรับติดตั้งสี่ตู้

หลังจากที่ได้ซื้อสี่ตู้เก่าเครื่องหนึ่งมาและทำการซ่อมแซมจนเกือบใช้งานได้แล้ว ได้เกิดปัญหาเกี่ยวกับบริเวณที่จะติดตั้งสี่ตู้ แผนการเดิมนั้นจะวางไว้บริเวณชายคาซึ่งต่อออกไปจากฉางข้าว แม้จะมีสภาพเก่าและไม่ค่อยแข็งแรงแต่คิดว่าถ้าซ่อมแซมแล้วก็สามารถวางสี่ตู้ได้ แต่ข้อเสียอย่างร้ายแรงของมันคืออยู่ใกล้บ้าน ซึ่งพอภรรยาซึ่งคุ้นเคยอยู่กับชื่อชายข้าวอยู่กับโรงสีใหญ่ๆได้ให้ข้อคิดว่า หากวางสี่ตู้ไว้ใกล้บ้านมากเกินไปจะทำให้ฝุ่นละอองจากการสีข้าวฟุ้งเข้าไปในบ้าน สร้างความสกปรกและอาจเกิดอาการคันจากการแพ้ฝุ่นละอองของคนในบ้าน จึงต้องคิดหาสถานที่ที่จะวางสี่ตู้ใหม่

สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับติดตั้งสี่ตู้คือบริเวณใกล้ประตูทางเข้าบ้านซึ่งเคยเป็นสถานที่เหลาก้านมะพร้าวของแม่ หลังจากแม่เสียชีวิตไปเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ แล้วโรงเรือนนี้ก็ไม่มีใครใช้ จะมีก็แต่การวางของบางอย่างไว้ชั่วคราวและสภาพของมันก็เก่าแก่ผุพังมากแล้ว จึงมีความเหมาะสมที่จะรื้อออกและสร้างโรงเรือนสำหรับติดตั้งสี่ตู้แทน บริเวณใหม่นี้อยู่ห่างจากตัวบ้านประมาณยี่สิบเมตร

การดำเนินการก่อสร้างโรงเรือนสำหรับติดตั้งสี่ตู้เริ่มจากการหาอุปกรณ์ในการก่อสร้าง เสาปูนเป็นสิ่งทีหาเป็นลำดับแรกโดยการสั่งทำจากร้านที่เคยทำเป็นประจำ ความยาวแปดศอก หน้ากว้างห้านิ้ว ด้วยความที่ต้องการให้โรงเรือนมีความสูงโปร่งเพื่อการระบายอากาศที่ดีและอาจมีการติดตั้งกระพ้อลำเลียงข้าวในอนาคตด้วย เสาปูนยาวแปดศอกที่สังกราคาค่อนข้างแพงมาก คือราคาศอกละ ๑๗๐ บาท หนึ่งต้นราคา ๑,๓๖๐ บาท ใช้ทั้งหมด ๖ ต้น เป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๑๖๐ บาท ในขณะที่เสาหน้าสี่ราคาศอกละ ๗๐ บาทเท่านั้น แม้จะรู้สึกว่าจะแพงแต่ผู้รับจ้างทำก็บอกเหตุผลว่าใช้เหล็กคุณภาพดีและเต็มขนาด ส่วนไม้(มะพร้าว) กระเบื้องมุงหลังคา และขอเกี่ยวกระเบื้องได้รับความอนุเคราะห์จากพ่อของภรรยา หิน ปูน ตะแกรงเหล็กสั่งจากร้านวัสดุก่อสร้างใกล้บ้าน ส่วนทรายนั้นมียู่แล้ว

หลังจากอุปกรณ์ก่อสร้างทุกอย่างมาครบแล้วได้จัดการรื้อโรงเรือนเหลาก้านมะพร้าวของแม่ออก และติดต่อช่างซึ่งรับจ้างทำบ้านอยู่บริเวณใกล้บ้าน แต่ปรากฏว่าช่างไม่มีวันว่างเลย ส่วนช่างอื่นๆนั้นไม่มั่นใจในผลงาน จึงไม่ได้ลองไปติดต่อใครเลย ในที่สุดก็ตัดสินใจก่อสร้างโรงเรือนสำหรับติดตั้งสี่ตู้ด้วยตนเอง เพราะไม่อยากให้เวลาล่วงเลยไปมาก อีกทั้งเครื่องมือในการทำงานไม้และงานปูนมีหลายอย่าง ได้แก่ กบไฟฟ้าขนาด ๓ นิ้ว เลื่อยวงเดือนขนาด ๗ นิ้ว สว่านไฟฟ้า ๒ ตัว เลื่อยจิ๊กซอร์ เครื่องขัดกระดาษทราย(แบบรถถัง) เครื่องเจียร์ (ลูกหมู) เร้าเตอร์ ระดับน้ำ ฉากเหล็ก เลื่อยลันดา ค้อน สิว ไม้บรรทัดเหล็ก ตลับเมตร ลูกตึง เกรียง ซึ่งภรรยามักเชื่อว่าเครื่องมือเหมือนช่างมืออาชีพ

งานไม้นั้นได้เคยสังเกตเมื่อครั้งที่จ้างช่างมาซ่อมแซมบ้านและได้ลงมือทำมานั่ง โตะสำหรับใช้เองมากบ้างจึงทำให้มั่นใจว่าสามารถทำได้ แต่สิ่งที่เป็นปัญหาก็คือการยกเสาปูนหน้ากว้าง ๕ นิ้ว ยาว ๘ ศอก ขึ้นตั้งในหลุม จากการสังเกตเห็นว่าโดยทั่วไปแล้วการยกเสาในการทำบ้านหรือโรงเรือนมักจะใช้คนยก หรือไม่เช่นนั้นก็ใช้รถเข็นยก ซึ่งทำให้การยกเสาปูนซึ่งหนักมากลงในหลุมสามารถทำได้โดยไม่ยากนัก แต่สำหรับผู้เขียนแล้วการจะวานคนมาช่วยยกเสานั้นรู้สึกเกรงใจอย่างมาก เพราะเขาต้องเสียเวลามาช่วยเราซึ่งกว่าจะเสร็จเรียบร้อยก็กินเวลาเป็นวันครึ่งวัน และที่สำคัญก็คือเวลาที่เขาต้องการความช่วยเหลือจากผู้เขียน(โดยการใช้งบ)ก็ไม่มีเวลาที่จะไปช่วยเขาได้เพราะต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ ครั้นจะจ้างเขามายกก็ไม่ค่อยมีใครว่างพอที่จะรับจ้าง

จึงไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากยกด้วยตนเอง คนในครอบครัวที่พอจะช่วยได้บ้างก็คือภรรยาซึ่งก็ต้องทำงานราชการเช่นกัน นอกนั้นคือพ่ออายุ ๘๙ ปี และลูกสาวอายุ ๑๒ ปี ซึ่งคงช่วยอะไรไม่ได้มากนัก

ผู้เขียนได้ลงทุนซื้อรอกโซ่ขนาด ๑.๕ ตัน ยี่ห้อ DESO ราคา ๒,๓๕๐ บาทมาเป็นตัวช่วยในการยกเสาปูน ๘ คอกดังกล่าว โดยผู้เขียนใช้ไม้มะพร้าวซึ่งเตรียมไว้สำหรับทำอะเส จันทัน และแป ขนาดยาวประมาณ ๘ คอก ตอกยึดกันด้วยตะปูเป็นรูปสามเหลี่ยมมุมฉากและค้ำยันให้สามารถตั้งและรับน้ำหนักได้อย่างมั่นคง แข็งแรง บริเวณที่ตอกตะปูยึดไว้ใช้น้ใช้เชือกมัดตรงจุดสำคัญๆไว้อีกทีหนึ่งเพื่อป้องกันตะปูถอนผู้เขียนขอเรียกมันว่าป็นจัน ตอนท้ายของป็นจันต้องมัดกับหลักซึ่งตอกยึดกับพื้นดินไว้เพื่อไม่ให้ป็นจันล้มไปข้างหน้าเมื่อรับน้ำหนักจากเสาปูน นำรอกโซ่ไปแขวนไว้บนยอดป็นจัน เคลื่อนย้ายเสาโดยใช้ไม้ยาวจุดเสาวางบนท่อแป๊บเหล็กกลมแล้วเลื่อนมาให้ฐานเสาอยู่ปากหลุมซึ่งเพปูนเป็นฐานไว้แล้ว นำเหล็กท่อนขนาดประมาณ ๖ นิ้ว ใส่รูบริเวณปลายเสา ใช้เชือกคล้องที่ปลายเสาให้คร่อมอยู่ระหว่างเหล็กที่เสียบรูเพื่อป้องกันไม่ให้เชือกหลุดเวลาเสาถูกยกขึ้น โซ่สำหรับยกของรอกโซ่มีความยาว ๒.๕๐ เมตร (ประมาณ ๕คอก) จึงทำให้ไม่สามารถเกี่ยวเชือกที่ปลายเสาได้ต้องเอาเชือกผูกต่อจากโซ่และอีกทีหนึ่ง จากนั้นก็ชักโซ่รอกเสาปูนก็จะค่อยๆเลื่อนขึ้น ควรใช้ไม้ค้ำบริเวณใต้เสาปูนที่ยกไว้ตลอดเพื่อช่วยป้องกันมิให้เสาปูนตกลงกระแทกพื้นหากมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ฉะนั้นจะยกเสาปูนท่ามุกกับพื้นได้ประมาณ ๔๕ องศาเท่านั้น เมื่อยกขึ้นสุดความยาวโซ่แล้วต้องใช้ไม้ค้ำเสาปูนไว้ อย่างมั่นคง โดยอาจเอาเหล็กใส่รูเสาแล้วให้ไม้ที่ค้ำชิดกับเหล็กนั้น ต้องตรวจสอบว่าไม้ค้ำมีความแข็งแรงและเสาปูนยึดพิงกับป็นจันได้อย่างแข็งแรง จากนั้นก็ชักโซ่ให้โซ่ยกหย่อนลงแล้วนำโซ่ไปเกี่ยวกับเชือกที่ปลายเสาแล้วแก้เชือกที่ผูกโยงกับโซ่ไว้ออก หลังจากนั้นดึงให้โซ่ยกตั้ง ใช้เหล็กแป็บยาว ๖ เมตร ซึ่งเจาะรูไว้ตรงปลายใส่เข้าไปกับเหล็กที่ปลายเสา ปลายเหล็กแป็บอีกด้านหนึ่งจิกอยู่กับพื้นดิน จะเป็นตัวช่วยค้ำเสาไว้อีกแรงหนึ่ง ชักโซ่ให้เสาค่อยๆยกขึ้นจนเกือบสุดโซ่ยก จากนั้นก็มาจับที่ปลายเหล็กแป็บด้านที่จิกพื้นดินดินไปทางด้านเสา ๆ ก็ จะยกขึ้นจนตั้งตรง เสาจะสามารถทรงตัวอยู่บนฐานปูนในหลุมได้ในระดับหนึ่ง ปรึกษาเชือกหรือไม้ตั้งหรือค้ำเสา ทั้งสี่ด้าน ถอดโซ่ออกแล้วเลื่อนป็นจันไปยังหลุมที่จะยกเสาต่อไป ผู้เขียนยกเสาด้วยวิธีการดังกล่าวเพียงคนเดียวใช้เวลาสองวันจึงเสร็จทั้งหมด ซึ่งอาจใช้เวลามากพอสมควรแต่การยกด้วยวิธีการดังกล่าวต้องใช้สติ ความรอบคอบค่อนข้างสูง ต้องตรวจสอบอุปกรณ์อย่างละเอียดถี่ถ้วนจึงทำให้มีความล่าช้า แต่ความสำเร็จที่ออกมาก็เป็นผลงานจากสมอง ความมีสติ ความมีวิริยะอุตสาหะ และความมุ่งมั่นตั้งใจของตนเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและมีกำลังใจในการดำเนินการต่อไป

งานสร้างโรงเรือนสำหรับติดตั้งสี่ตู้ซึ่งยากที่สุดและหนักที่สุด(การยกเสาขึ้นตั้งในหลุม)ได้สำเร็จจุล่งไปแล้ว พร้อมกับการใช้ลูกดึงตรวจสอบการตั้งฉากกับพื้นของเสาแต่ละต้น งานลำดับต่อไปก็จะเป็นงานเกี่ยวกับโครงหลังคา ซึ่งใช้ไม้มะพร้าวเป็นอะเส จันทันและแป ความยาวของโรงเรือนวัดระยะแค่เสากว้าง ๓๒๐.๕ ซม. ยาว ๖๑๘.๕ ซม. ไม้มะพร้าวที่ใช้ทำอะเสมีขนาดกว้าง ๕ นิ้ว ยาว ๘ คอก หรือกว้างประมาณ ๑๒.๗๕ ซม.ยาวประมาณ ๔๐๐ ซม. อะเสด้านกว้างความยาวไม้มะพร้าวเพียงพอ ส่วนด้านยาวต้องต่อกันสองอัน ซึ่งในการต่อไม้นั้นเลื่อยวงเดือน เลื่อยจิ๊กซอว์และสว่านพร้อมดอกสามหูยาวแปดนิ้วทำให้งานต่อไม้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ขณะนี้(วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗) อะเสด้านยาวเตรียมรอยกั้นยอดเสา ในวันพรุ่งนี้ (๒๙ มีนาคม ๒๕๕๗) จะทำอะเสด้านกว้างและทำจั่วและจันทันซึ่งอยู่รวมกันจำนวน ๕ อันเพื่อรอยกั้นไปวางบนยอดเสา

เมื่อวางและยึดติดเรียบร้อยแล้วก็จะติดแปะและมุงหลังคาและติดหลบต่อไป งานติดตั้งอะเส จั่วและจันทันก็หนัก ไม่ใช่บ่อยๆ คงต้องใช้รถโม่เป็นตัวช่วยเหมือนเดิม แต่คงไม่หนักไปกว่าการยกเสาปูนตั้งในหลุม

ภาพวิธีการยกเสาหลุมด้วยตนเองเพียงคนเดียว

สำหรับงานพื้นล่างก็มีความสลับซับซ้อนพอสมควร เพราะมีการติดตั้งเครื่อง ล้อถ่วงซึ่งต้องวางศูนย์ให้ดีเพราะไม่เช่นนั้นล้อถ่วงก็จะหมุนไม่ได้ศูนย์อาจทำให้พังเสียหายได้ อีกทั้งการติดตั้งสื่อก็ต้องมีรายละเอียดที่มากพอสมควร จึงขอเอาไว้อธิบายกันในบทความต่อไปจะดีกว่า พบกันใหม่ในบทความต่อไปครับ

ประจวบ นิมนุช

๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗